

DYREKTOR IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ W KATOWICACH

Katowice, 19 października 2021 roku

UNP: 2401-21-220430

Sprawa:	Kontrola w podległych jednostkach organizacyjnych
Nr sprawy:	2401-IWW1.0921.6.2021.12
Kontakt:	Grzegorz Pajka młodszy ekspert Służby Celno-Skarbowej tel.: 32 207 61 35 email: grzegorz.pajka@mf.gov.pl

Pani Beata Degórska
Naczelnik
Urzędu Skarbowego
w Piekarach Śląskich

SPRAWOZDANIE

Kontrolę przeprowadzono w trybie uproszczonym, o którym mowa w rozdziale 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224) [1].

Nazwa i adres kontrolowanej jednostki

Urząd Skarbowy w Piekarach Śląskich, ul. Bytomska 92, 41-940 Piekary Śląskie

Kierownik kontrolowanej jednostki

- Beata Degórska – Naczelnik Urzędu Skarbowego w Piekarach Śląskich (NUS),
- Sławomira Nowicka-Grabarz – Zastępca Naczelnika (ZNUS).

Data i numer upoważnienia do przeprowadzenia czynności kontrolnych, data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych, wskazanie osób kontrolujących

Czynności kontrolne w dniach 7.10.2021 r. – 14.10.2021 r. przeprowadzili następujący pracownicy Izby Administracji Skarbowej w Katowicach:

- Anna Śmietana – główny specjalista,
- Grzegorz Pajka – młodszy ekspert Służby Celno-Skarbowej,
- Michał Kolisko – młodszy ekspert Służby Celno-Skarbowej,

na podstawie upoważnienia nr 2401-IWW2.0921.6.2021.6 z dnia 6.10.2021 r. wydanego przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach.

Kontrola została zarejestrowana w książce kontroli Urzędu Skarbowego w Piekarach Śląskich na stronie 102 pod pozycją 2.

Zakres kontroli

Sprawdzenie przestrzegania zasad zabezpieczania dokumentacji spraw przed dostępem osób nieuprawnionych, w szczególności w związku z przepisami o tajemnicy skarbowej oraz o ochronie danych osobowych.

USTALENIA STANU FAKTYCZNEGO

I. Informacje ogólne

Przedmiotowa kontrola została przeprowadzona na polecenie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach.

Czynności kontrolne obejmowały:

- analizę aktualnych aktów prawa wewnętrznego regulujących zasady zabezpieczania dokumentacji spraw przed dostępem osób nieuprawnionych oraz zabezpieczania pomieszczeń służbowych Urzędu, w szczególności zasad dotyczących wydawania i przechowywania kluczy,
- oględziny wybranych pomieszczeń służbowych Urzędu po godzinach pracy,
- ustalenie rozwiązań organizacyjnych i trybu postępowania, w szczególności w zakresie zabezpieczania pomieszczeń służbowych Urzędu zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami,
- analizę wyjaśnień złożonych w związku z kontrolą.

Użyte w niniejszym sprawozdaniu skróty oznaczają:

DIAS – Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Katowicach,

PBDO – Polityka Bezpieczeństwa Danych Osobowych (załącznik nr 1 do zarządzenia DIAS nr 144/2021),

Instrukcja ZSI – Instrukcja Zarządzania Systemami Informatycznymi w Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach (załącznik nr 2 do zarządzenia DIAS nr 55/2019 zmieniającego zarządzenie nr 75/2018),

Instrukcja POO – Instrukcja w sprawie wydawania i przechowywania kluczy do pomieszczeń służbowych w Urzędzie Skarbowym w Piekarach Śląskich (załącznik nr 2 do Planu Ochrony Obiektu Urzędu Skarbowego w Piekarach Śląskich).

W zakresie zagadnień objętych kontrolą obowiązywały następujące uregulowania:

- Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2021 r., poz. 422 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r., poz. 1540 ze zm.),
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie

o ochronie danych – Dz.U. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1 oraz Dz.U. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2, Dz.U. UE L 74 z 4.03.2021, str. 35),

- Zarządzenie Ministra Finansów i Polityki Regionalnej z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Polityki Ochrony Danych Osobowych (Dz. Urz. MFFiPR z 2020 r., poz. 37),
- Zarządzenie nr 144/2021 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach z dnia 4 października 2021 r. w sprawie wprowadzenia Polityki Bezpieczeństwa Danych Osobowych w Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach,
- Zarządzenie nr 55/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach z dnia 30 lipca 2019 r. zmieniające zarządzenie w sprawie wprowadzenia Polityki Bezpieczeństwa Danych Osobowych w Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach oraz Instrukcji Zarządzania Systemami Informatycznymi w Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach,
- Plan Ochrony Obiektu Urzędu Skarbowego w Piekarach Śląskich zatwierdzony przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach w dniu 10.12.2020 r.

II. Ustalenia kontroli

Rozwiązania organizacyjne przyjęte w zakresie objętym kontrolą.

W okresie kontrolowanym nadzór nad prawidłowością realizacji zadań wykonywanych w Urzędzie Skarbowym w Piekarach Śląskich sprawowali:

- Pani Beata Degórska Naczelnik Urzędu, nadzorująca Pion Poboru Egzekucji (komórki SEW, SER i SEE) oraz Pion Wsparcia (komórka SWW),
- Pani Sławomira Nowicka-Grabarz Zastępca Naczelnika Urzędu, nadzorująca Pion Obsługi Podatnika (komórka SOB) oraz Pion Kontroli i Orzecznictwa (komórki SKP, SKA i SKK),
- Pan Mariusz Marciniak – Kierownik Referatu Egzekucji Administracyjnej (SEE),
- Pani Anna Franielczyk - Kierownik Referatu Rachunkowości (SER),
- Pani Elżbieta Olek – Kierownik Referatu Czynności Analitycznych i Sprawdzających oraz Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej (SKA),
- Pan Grzegorz Sulej – Kierownik Działu Kontroli Podatkowej, Podatków Dochodowych i Podatku od Towarów i Usług oraz Podatków Majątkowych i Sektorowych (SKP).

Nadzór nad Wieloosobowym Stanowiskiem Spraw Wierzycielskich (SEW) sprawowała bezpośrednio Pani Naczelnik Urzędu.

W okresie kontrolowanym w Urzędzie Skarbowym w Piekarach Śląskich obowiązywał regulamin organizacyjny nadany przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach zarządzeniem nr 12/2019 z dnia 19 lutego 2019 r. (z późniejszymi zmianami).

Ustalenia szczegółowe

Ustaień w zakresie objętym kontrolą dokonano w szczególności w oparciu o wyniki oględzin przeprowadzonych w budynku Urzędu Skarbowego w Piekarach Śląskich przez kontrolerów w obecności Pani Naczelnik Urzędu oraz Pani Zastępcy Naczelnika Urzędu w dniu 7.10.2021 r., w godzinach od 15.15 do 16.35. Oględziny zostały udokumentowane protokołem oględzin,

podpisany po uprzednim odczytaniu jego treści przez wszystkie osoby biorące w nich udział.

[dowód: akta kontroli str. 28-31]

Oględziny zostały przeprowadzone w 15 opisanych poniżej pomieszczeniach służbowych w budynku będącym siedzibą Urzędu Skarbowego w Piekarach Śląskich:

- Na parterze w pomieszczeniach nr 103, 104, 106 i 108 zajmowanych przez pracowników Referatu Rachunkowości (SER),
- Na parterze w pomieszczeniu nr 110 zajmowanym przez pracowników Działu Kontroli Podatkowej, Podatków Dochodowych i Podatku od Towarów i Usług oraz Podatków Majątkowych i Sektorowych (SKP),
- Na I piętrze w pomieszczeniu nr 214 zajmowanym przez pracowników Referatu Czynności Analitycznych i Sprawdzających oraz Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej (SKA),
- Na II piętrze w pomieszczeniach nr 301, 302, 317, 318 i 319 zajmowanych przez pracowników Referatu Egzekucji Administracyjnej (SEE),
- Na II piętrze w pomieszczeniach nr 314 i 315 zajmowanych przez pracowników Wieloosobowego Stanowiska Spraw Wierzycielskich (SEW),
- Na II piętrze nr 309 i 311 w pomieszczeniach zajmowanych przez pracowników Działu Kontroli Podatkowej, Podatków Dochodowych i Podatku od Towarów i Usług oraz Podatków Majątkowych i Sektorowych (SKP).

1) W czasie dokonywania oględzin po godzinach pracy Urzędu (od 15.15 do 16.35):

- w 13 pomieszczeniach klucz znajdował się w drzwiach wejściowych (nr 103, 104, 106, 108, 301, 302, 309, 311, 314, 315, 317, 318 i 319),
- pomieszczenie nr 214 było otwarte,
- pomieszczenie nr 110 było zamknięte i zostało otwarte w celu dokonania oględzin.

Powyższe wskazuje, że przyjęty w Urzędzie tryb postępowania w zakresie pozostawiania kluczy w drzwiach po zakończeniu godzin pracy był niezgodny z uregulowaniami wewnętrznymi zawartymi w szczególności § 4 ust. 1 Instrukcji POO, gdzie jednoznacznie wskazano, że obowiązkiem pracowników Urzędu po zakończeniu dnia pracy było zdanie kluczy do pomieszczeń służbowych na posterunku służby ochrony.

W wyjaśnieniach złożonych w przedmiotowej sprawie (pismo nr 2423.SWW.115.3.2021 z 11.10.2021 r.) Naczelnik Urzędu Skarbowego w Piekarach Śląskich poinformowała, że w związku ze zmianą harmonogramu świadczenia usług firmy ochroniarskiej (od wtorku do piątku w godz. 6-18, w poniedziałki w godz. 6-19, natomiast w godz. 18-6 obiekt zabezpiecza elektroniczny system monitorujący), zmianie uległy godziny pracy firmy sprzątającej. Skutkiem powyższego, sprzątanie pomieszczeń służbowych było realizowane w większości w godzinach pracy Urzędu (przez 1 pracownika firmy sprzątającej), jak również w części po godzinach pracy Urzędu (od godz. 13 przez 2 pracowników firmy sprzątającej). Ze złożonych wyjaśnień wynika, że pracownicy tych pomieszczeń, które zostały posprzątane w godzinach pracy, po zakończeniu pracy zdawali klucze na posterunku służby ochrony. Klucze do

pomieszczeń, które nie zostały posprzątane w godzinach pracy były po zakończeniu sprzątnięcia zabierane przez pracownika ochrony, który sprawdzał, czy w pomieszczeniach były zamknięte okna, czy wszystkie urządzenia zostały wyłączone aby zniwelować możliwość przypadkowego uruchomienia alarmu. Pani Naczelnik w wyjaśnieniach podała także, że począwszy od dnia 8.10.2021 r. wszyscy pracownicy po zakończeniu pracy oddają klucze na posterunek służby ochrony.

[dowód: akta kontroli str. 13-14]

2) W wyniku oględzin przeprowadzonych w wybranych pomieszczeniach służbowych Urzędu po godzinach pracy stwierdzono, że:

- w 11 otwartych (lub z kluczem w drzwiach wejściowych) pomieszczeniach służbowych (nr 104, 106, 108, 214, 301, 302, 314, 315, 317, 318, 319) dokumentacja spraw była przechowywana w segregatorach poza szafami/szafkami na akta i była ustawiona na półkach, szafach, szafkach lub na biurkach (w pomieszczeniu nr 108 również na parapecie okna, natomiast w pomieszczeniu nr 318 również na podłodze), ponadto zastano w nich szafy na akta, które nie były zamknięte na klucz lub klucz znajdował się w zamku, równocześnie w 4 pomieszczeniach służbowych (nr 104, 314, 315, 319) na podłodze i/lub na biurku były ustawione kartony archiwizacyjne z dokumentacją spraw z poprzednich lat,
- w pomieszczeniu nr 103 zastano szafy na akta, które nie były zamknięte na klucz lub klucz znajdował się w zamku, równocześnie na podłodze były ustawione kartony archiwizacyjne z dokumentacją spraw z poprzednich lat,
- w otwartym w związku z oględzinami pomieszczeniu nr 110 stwierdzono, że dokumentacja spraw była przechowywana w segregatorach poza zamkniętymi szafami/szafkami na akta m.in. na podłodze,
- w 2 pomieszczeniach nr 309 i 311 nie stwierdzono dokumentacji spraw przechowywanej poza szafami/szafkami, natomiast znajdujące się w nich szafy na akta były zamknięte na klucz.

Szczegółowe ustalenia zostały opisane w protokole oględzin z dnia 7.10.2021 r.

[dowód: akta kontroli str. 28-31]

Ustalenia kontroli wskazują, że w dniu dokonania oględzin w 13 pomieszczeniach (z czego 12 było otwartych lub klucz znajdował się w drzwiach) dokumentacja spraw nie była zabezpieczona przed dostępem osób nieuprawnionych, w szczególności pracowników firmy sprzątajacej i pracownika ochrony. Tryb postępowania w tym zakresie (szczególnie w odniesieniu do 12 pomieszczeń służbowych) był niezgodny z zasadami wskazanymi w części 12 PBDO (aktualnie załącznik nr 1 do zarządzenia DIAS nr 144/2021) oraz w ust. 4 pkt 6 i 7 Regulaminu Użytkownika stanowiącego załącznik nr 8 do Instrukcji ZSI (załącznik nr 2 do zarządzenia DIAS nr 55/2019), w szczególności w zakresie ochrony fizycznej dokumentów, które co do zasady powinny być przechowywane w zamkniętych szafach lub biurkach z zachowaniem zasady „czystego biurka”.

W uzupełnieniu złożonych wyjaśnień (pismo nr 2423.SWW.115.4.2021 z 14.10.2021 r.) Naczelnik Urzędu Skarbowego w Piekarach Śląskich podała, że dokumenty, które nie mieściły

się w szafach oraz przygotowane do archiwizacji zostały przeniesione do pomieszczeń aktualnie nieużywanych, odpowiednio zabezpieczonych i bez dostępu dla personelu sprzątającego. Ponadto poinformowała, że w celu zapewnienia prawidłowego zabezpieczenia dokumentów potrzebnych do bieżącej pracy i niemieszczącej się w szafach, złożyła zapotrzebowanie na 43 szafy. Dodała przy tym, że uszkodzone zamki w użytkowanych szafach zostały naprawione lub wymienione na nowe. Z wyjaśnień wynika również, że pracownicy Urzędu zostali zobowiązani, by po zakończeniu pracy zamykali szafy z dokumentacją na klucz, natomiast klucze przechowywali w sposób uzgodniony z kierującym komórką, podobnie po zakończeniu godzin pracy, by zamykali pomieszczenie na klucz i zdawali go w punkcie ochrony obiektu.

[dowód: akta kontroli str. 32]

Z udzielonych wyjaśnień wynika, że dopiero w wyniku ustaleń kontroli zostały podjęte działania zmierzające do właściwego zabezpieczenia dokumentacji spraw przed dostępem osób nieuprawnionych, w szczególności po godzinach pracy Urzędu. Opisane w wyjaśnieniach rozwiązania wymagają dalszego monitorowania zagadnień objętych kontrolą, do czasu zabezpieczenia wystarczającej liczby szaf pozwalających na zabezpieczenie dokumentacji spraw.

3) Z dokonanych ustaleń wynika, że zagadnienia poddane kontroli nie były w ramach nadzoru służbowego sprawowanego w latach 2020-2021 objęte kontrolą funkcjonalną przez osoby zajmujące w Urzędzie kierownicze stanowiska.

[dowód: akta kontroli str. 13-27]

Naczelnik Urzędu Skarbowego w Piekarach Śląskich w przesłanych wyjaśnieniach poinformowała, że we wszystkich komórkach Urzędu uzupełniono procedury sprawowania kontroli funkcjonalnej o obszar obejmujący przestrzeganie przepisów o tajemnicach prawnie chronionych, który będzie poddany bieżącemu sprawdzaniu (częstotliwość kontroli „na bieżąco”).

[dowód: akta kontroli str. 14 i 32]

III. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta oraz przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

Na podstawie przedstawionych ustaleń działalność Naczelnika Urzędu Skarbowego w Piekarach Śląskim w zakresie objętym kontrolą ocenia się **negatywnie**.

Powyższe uzasadniają ustalenia poczynione w trakcie kontroli, w szczególności oględziny dokonane w 15 pomieszczeniach służbowych w dniu 7.10.2021 r., w wyniku których stwierdzono, że nie były stosowane zasady dotyczące fizycznej, organizacyjnej i technicznej ochrony dokumentacji spraw przed dostępem osób nieuprawnionych. W szczególności stwierdzono, że po zakończeniu godzin pracy Urzędu dokumentacja spraw w 12 niezamkniętych pomieszczeniach była przechowywana poza szafami/szafkami na akta, natomiast szafy z dokumentacją były otwarte lub klucz znajdował się w drzwiach. Tryb

postępowania zarówno z dokumentacją spraw, jak i z zamykaniem pomieszczeń służbowych i zabezpieczeniem kluczy do pomieszczeń był niezgodny z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi zawartymi w zarządzeniach Dyrektora IAS w Katowicach nr 55/2019 i 144/2021 oraz zatwierdzonym Planem Ochrony Obiektu Urzędu Skarbowego w Piekarach Śląskich. Należy również mieć na uwadze fakt, że zaniedbania lub naruszenia zasad dotyczących przetwarzania danych osobowych lub tajemnicy skarbowej mogą skutkować odpowiedzialnością porządkową i dyscyplinarną, odszkodowawczą lub nawet karną.

Odpowiedzialność za prawidłowe zabezpieczenie dokumentów ponoszą wszyscy pracownicy Urzędu, natomiast za stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości w pierwszej kolejności odpowiadają osoby pełniące nadzór służbowy nad pracownikami, w szczególności Naczelnik Urzędu oraz Zastępca Naczelnika, jak również kierownicy poszczególnych komórek organizacyjnych.

Odnosząc się do ustaleń kontroli należy dodać, że w związku z informacjami o naruszeniach ochrony danych osobowych Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Katowicach w piśmie nr 2401-IWD.0140.22.2021.2 z 21.07.2021 r. przypomniał o zasadach ochrony danych oraz zobowiązał pracowników m.in. do stosowania środków ochrony fizycznej, organizacyjnej i technicznej zawartych w PBDO i Instrukcji ZSI.

Powyższe wskazuje na zasadność zmian wprowadzonych w Urzędzie w trybie postępowania, w obszarze zabezpieczania w pomieszczeniach służbowych dokumentacji spraw przed dostępem osób nieuprawnionych.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości polecam:

1. W bieżącej pracy Urzędu bezwzględnie przestrzegać wszystkich zasad dotyczących ochrony dokumentacji spraw przed dostępem osób nieuprawnionych oraz bezpieczeństwa przetwarzanych danych oraz stosować wszystkie środki bezpieczeństwa (w zakresie ochrony fizycznej, organizacyjnej i technicznej), zawarte w obowiązujących uregulowaniach wewnętrznych (zarządzeniach DIAS w Katowicach i Planie Ochrony Obiektu Urzędu Skarbowego w Piekarach Śląskich).
2. W odpowiedzi na zalecenia pokontrolne przedstawić szczegółowe informacje o wynikach podjętych działań, opisanych w piśmie nr 2423.SWW.115.4.2021 z 14.10.2021 r., w szczególności w zakresie zabezpieczania dokumentacji spraw.

O podjętych działaniach proszę powiadomić Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach w terminie 30 dni od daty otrzymania sprawozdania.

Pouczenie

Kierownik kontrolowanej jednostki ma prawo w terminie 3 dni roboczych od otrzymania sprawozdania, przedstawić do niego stanowisko. Nie wstrzymuje to wykonania zaleceń pokontrolnych.

Stosownie do regulacji zawartej w § 75 zarządzenia nr 63/2021 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach z dnia 12 maja 2021 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania kontroli instytucjonalnych w urzędach podległych Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach, Kierownik jednostki kontrolowanej ma obowiązek, w terminie 9

miesiący od daty otrzymania sprawozdania z kontroli, o którym mowa w § 66 poinformowania kierownika jednostki kontrolującej o efektach wdrożonych zaleceń pokontrolnych.

Podstawa prawna

[1] Art. 52 ust. 4, 5 i 6 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224).

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej w Katowicach
Mariusz Gojny
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Korespondencję otrzymują

1. Pani Beata Degórska Naczelnik Urzędu Skarbowego w Piekarach Śląskich,
- elektronicznie
2. IAS IWW2 - aa.

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Ogólną klauzulę informacyjną dot. przetwarzania danych osobowych znajdują Państwo na stronie Biuletynu Informacji Publicznej [Izby Administracji Skarbowej w Katowicach](#) w zakładce Organizacja – Ochrona Danych Osobowych oraz w siedzibach organu na tablicach informacyjnych.